

Astăzi, Miercuri, 1 Ianuarie, 2025

(†) Tăierea-împrejur cea după trup a Domnului
†) Sf. Ier. Vasile cel Mare, arhiepiscopul Cezareei
Capadociei, și mama sa, Sf. Emilia
(Anul Nou. Tedeum. Harți)

Coloseni 2

8 Luați aminte ca nu cumva cineva să facă din voi o pradă prin filosofie¹ și prin deșarta înșelăciune din predania omenească, după stihiiile lumii² și nu după Hristos.

9 Căci întru El locuiește trupește toată deplinătatea dumnezeirii,

10 și deplini sunteți voi întru El, Cel ce este Cap a toată Domnia și Stăpânia³.

11 Întru El ați fost tăiați împrejur cu tăiere împrejur nefăcută de mână, prin dezbrăcarea de trupul cărnii întru tăierea împrejur a lui Hristos.

12 Îngropați cu El prin botez, întru El ați și înviat prin credința în

¹ Pretinsa filosofie a celor ce încercau să facă din creștinism o „gnoză”; nucleul se formase încă din vremea lui Pavel și avea să se dezvolte, ca o ciupercă, în următoarele două secole.

² Pentru „stihiiile lumii” vezi nota de la Ga 4, 3.

³ Accent împotriva gnosticilor, al căror sistem „filosofic”, „rațional”, implica o seamă de „eoni”, ființe divine intermediare între Dumnezeu și om („Domnii”, „Stăpânii” etc.), un fel de suflete ale astrelor, menite să facă din Iisus, în cel mai bun caz, un egal al lor (sub alte forme și denumiri, erezia persistă și în zilele noastre). Ca și în Epistola către Efeseni (1, 21-23), Pavel atestă că Iisus Hristos este nu doar mai presus, ci și altceva decât ele.

lucrarea lui Dumnezeu Care L-a înviat pe El din morți.

Luca 2

20 Și s’au întors păstorii slăvind și lăudând pe Dumnezeu pentru toate câte le-au auzit și le-au văzut așa cum li se spusese.

21 Și când s’au împlinit opt zile și a fost să-L taie împrejur, I-au pus numele Iisus, așa după cum fusese numit de înger mai înainte de a Se fi zămislit El în pântece.

[...]

40 Iar Copilul creștea și Se întărea cu duhul, plin de înțelepciune; și harul lui Dumnezeu era peste El.

41 Și părinții Lui mergeau în fiecare an la Ierusalim de sărbătoarea Paștilor.

42 Iar când era El de doisprezece ani, s’au suit la Ierusalim după obiceiul sărbătorii.

43 Și dacă s’au sfârșit zilele, în timp ce ei se întorceau, Copilul Iisus a rămas în Ierusalim; și părinții Lui nu știau.

44 Dar ei, socotind că El este printre călători, au mers cale de o zi; și L-au căutat printre rude și cunoscuți.

45 Și, negăsindu-L, s’au întors la Ierusalim căutându-L.

46 Și a fost că după trei zile L-au aflat în templu, stând în mijlocul învățătorilor, ascultându-i și întrebându-i.

47 Și toți cei ce-L auzeau se minunau de priceperea și de răspunsurile Lui.

48 Și, văzându-L, au rămas uimiți, iar mama Sa I-a zis: „Fiule, de ce ne-ai făcut una ca asta? Iată, tatăl Tău și eu Te-am căutat îngrijorați”.

49 Și El le-a zis: „Cum se face că Mă căutați? Oare nu știți că întru cele ale Tatălui Meu trebuie să fiu.”⁴

50 Și ei n’au înțeles cuvântul pe care l-a grăit către ei.

51 Și a coborât cu ei și a venit în Nazaret și le era supus. Iar mama Sa păstra toate lucrurile acestea întru inima ei.

52 Și Iisus sporea cu înțelepciunea

⁴În chiar fața lui Iosif, pe care Maria îl desemnează drept „tată” în sensul legal și social al cuvântului, Iisus își declară, pentru prima dată, conștiința de Sine ca Fiu al lui Dumnezeu. Expresia „tatăl Tău” folosită aici de Maria, și aceea de „tatăl Său”, folosită de Luca însuși în versetul 33, fac parte din procedeu stilistic prin care Evanghelistul pregătește replica revelatoare a lui Iisus; inserția lor în text certifică știința autorului de a construi ceea ce se cheamă o „lovitură de stil”.

și cu vârsta, și cu harul la Dumnezeu și la oameni.⁵

Tâlcuire

Întrucât Anul Nou este începutul zilelor anului, se cuvine ca în această zi să adunăm în suflet cugetări, simțiri și stări sufletești care ar putea să îndrepteze, în chip vrednic de numele de creștin, toate lucrările săvârșite de el în răstimpul acestui an. Să ne gândim puțin și vom afla ce înseamnă Anul Nou în viața duhovnicească. În viața duhovnicească, An Nou este atunci când oarecine dintre cei ce trăiesc în nepăsare începe să aibă râvnă pentru a se mântui și a plăcea lui Dumnezeu, căci atunci când el se hotărăște la aceasta, pe dinlăuntru și pe dinafara lui toate se reclădesc pe temeuri noi – cele vechi trec și se fac toate noi. Dacă ai această stare, înnoiește-o; iar dacă n-o ai, dobândește-o – și va fi la tine Anul Nou.

Se mai apropie și cinstita prăznuire a Tăierii-împrejur a Domnului și a pomenirii Sfântului Vasile cel Ma-

⁵*Sfânta Scriptură* versiune diortosită după *Septuaginta*, redactată și adnotată de Mitropolit Bartolomeu Valeriu Anania

re. Miezul prefacerii amintite stă acum.⁶ în aceea că omul începe din această clipă să trăiască numai pentru Dumnezeu spre mântuirea sa, în vreme ce mai înainte trăia doar pentru sine, gătindu-și pierzarea. Acum, el leapădă deprinderile vechi, toate plăcerile sale și toate lucrurile în care afla desfătare; taie patimile și aplecarea spre poftă și își însușește faptele asprei lepădări de sine, iar această preschimbare este întocmai ceea ce trebuie să fie, potrivit Apostolului, tăierea-împrejur a inimii – de care pomenește și la care ne îndatorează prăznuirea Tăierii-împrejur a Domnului și a cărei pildă ne-o înfățișează prin sine însuși Sfântul Vasile cel Mare. Astfel, toate lucrurile care se îmbulzesc în conștiința noastră de Anul Nou se înmănușează într-unul singur: înnoirea noastră lăuntrică prin tăierea-împrejur a inimii. Dacă, prin bunăvoința Domnului, cineva se va pregăti de Anul Nou într-acest chip, adică dacă nu va cugeta doar acestea, ci le va și împlini cu lucrul, acela va prăznui Anul Nou în cel mai desăvârșit chip creștinesc și se va pregăti să petreacă creștinește întregul an. De următorul An Nou, el va trebui doar să reînnoiască și să reîmprospăteze ceea ce a primit

⁶ Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an*.